

NYNORSK PÅ MELLOMTRINNET

TIPS OG TRIKS TIL KLASSEROMMET

KORT OM MIN BAKGRUNN

Norsklærer siden
2004

Har nynorsk som
sidemål

Erfaring fra
ungdomsskolen fra
2004-2013

Barneskole fra
2013-2019

Prosjektet «Tidleg
start med nynorsk
på mellomtrinnet»
2015

HVA SIER LÆREPLANEN?

Fra
Kunnskapsløftet

«Eksperimentere
med skriving av
enkle tekster på
sidemål»

Fra
Fagfornyelsen

«Prøve ut
skriving av
tekster på
sidemål»

VIKTIG Å STARTE TIDLIG

De er positive

De har ikke gjort seg opp en mening

Få foreldrene med på lag

Gi dem et godt grunnlag for å kunne mestre ungdomsskolen

UNDERVISNINGSSOPPLEGG

FRA DIKT TIL TEGNERIE

Kort om hva tegneserie er og tips til hvordan lykkes med sjangeren.

Tegn så diktet som en tegneserie

Tegnet på eit A3-ark og forminsket til A4

Kun avskrift fra nynorsk

På gjennomreise (Marit Tusvik)

Flodhesten gjekk
gjennom gatene
så naturleg
han berre kunne
for ikkje å vekke oppsikt

Likevel glodde folk enormt
og ein modig mann spurde:
“Kvifor går du her
gjennom gatene våre,
du – eit typisk sumpdyr?”

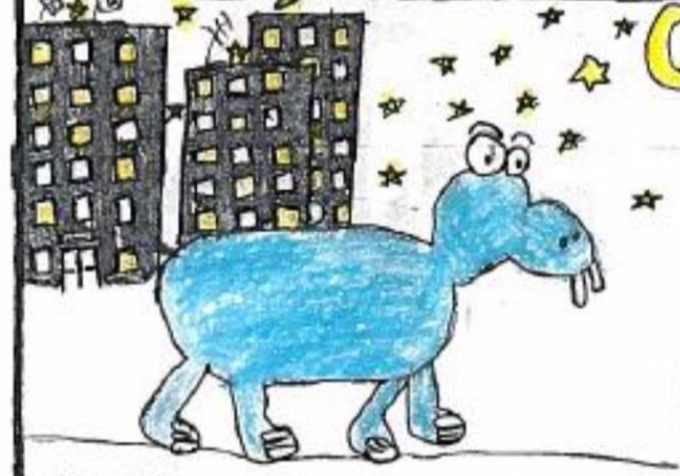
“Kan vi ikkje la det
vere eit mysterium?”
svara flodhesten

På gjennomreise

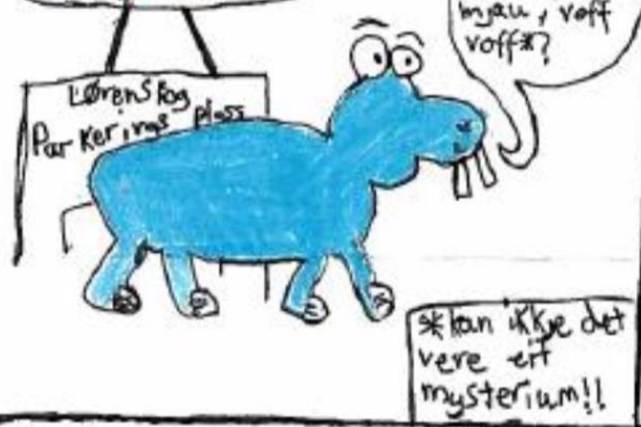
Flodhesten gikk gjennom gatene
Så Naturlig han bare kunne, for ikke
å vekke oppsikt

Liker vel glade folk eromt og
ein modig mann spurde:

Kvifor går
du her gjennom
getene våre. Er
ikke du eit tyfus
sampler?

TRIAJEN

ullerål stadion
fotball
11.30
-13.00
Noreg
vs
Sverige

SLUTT

Ivar Aasen og katten hans

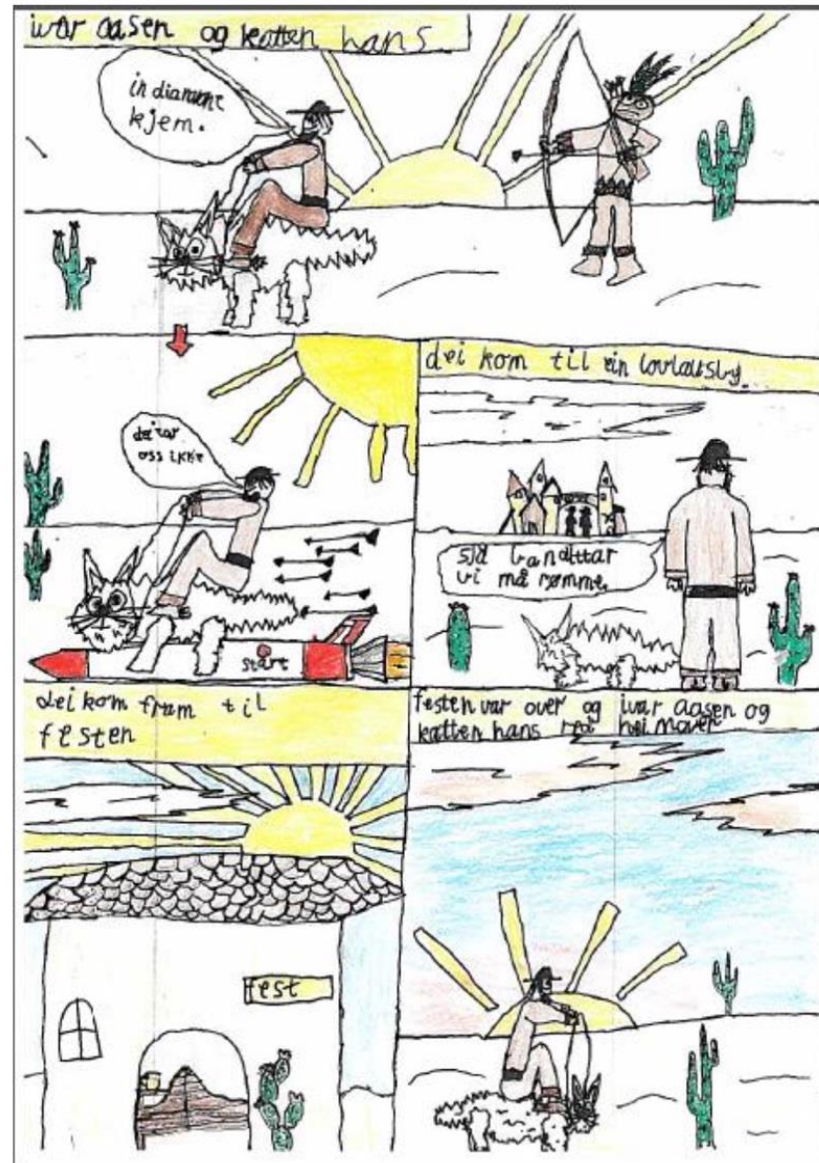
Dei reid over prærien og skulle på dans,
Ivar Aasen og katten hans
Indianarane nådde ikkje att
Ivar Aasen og hans djerne katt

Ein lovlaus by reid dei berre forbi
Dei visste at her kunne dei ikkje bli
Bandittar prøvde å stoppe dei,
men Ivar og katten reid og reid

Til sist kom dei fram til ungdomshuset
og Ivar og katten fekk øl i kruset
Og Ivar dansa og kviskra "My love!"
mens katten låg under omnen og sov

Då sola stod opp over prærien
vakna Ivar og hans trufaste venn
Og glade og slitne reid dei heim att frå dans,
Ivar Aasen og katten hans

Ragnar Hovland

NAMNET MITT

Skriv om fornamnet ditt

Skriveoppgåve og eksempeltekst

Mål frå læreplanen i norsk for 7.trinn

-Prøve ut skriving av tekster på sidemål

Oppstart:

-sjå episode 2 i sesong 1 av NRK-serien Nomino som ligg på nrk.no

Diskuter:

- 1) Kva for namn meiner du ein ikkje kan gi til eit barn?
- 2) Kva for namn ville du har gitt dei to barna dine, ein gut og ei jente?
- 3) Gi eksempel på eit gammaldags namn og eit moderne namn.
- 4) Har du eit kallenamn?

Skriveoppgåve

Skriv ein kort tekst om kva namnet ditt tyder og kvifor du fekk det. Du kan gjerne la deg inspirere av eksempelteksten under.

Eksempeltekst

Eg heiter Ingvild Sandø Rullestad.

Eg skulle egentleg heite Live eller Tale, men så blei det Ingvild. Men før det skulle eg heite Erlend. Mor mi las ei bok om Kristin Lavransdatter, og ho forelska seg i ein mann som heitte Erlend. Så både eg og systera mi Silje skulle heite Erlend. Og no har eg ein bror som heiter Erlend.

Namnet mitt Ingvild kjem frå namnet Yngve. Ing tyder stamfar, og hildr tyder strid. Eg har namnedag 8. november. I Noreg er det nesten 7000 som har same namn som meg.

Eg likar namnet mitt. Sjølv om eg synest Live er eit finare namn, så er eg nok mest «ei Ingvild». Då eg gjekk på skulen var det greitt å heite Ingvild, fordi det var ingenting som rima på namnet mitt. Eg kjenner heller ikkje nokon andre som heiter det same som meg.

Eg heiter Linnea Edina Lyse Knutsen
Eg heiter Linnea til fornamn fordi mor
mi syntes det var eit fint namn frå ho var
lita, og mor hennar kjente ei svensk dame som hadde
ei dotter som heitte Linnea. Og det var veldig
sjeldent i Noreg på den tida. Så da vart eg heitande
Linnea.

Namnet Linnea vart danna av namnet på
dvergbusken Linnæa (latinske namn Linnaea borealis),
som har fått namn etter den svenske botanikaren
Carl von Linné (1707-1778) Eg har namnedag 13. mai
Namnet Linnea tyder Linje. Det er ikkje mykje
forskjell på namnet i andre land rundt om i verda
Det er 7186 som heiter Linnea. Om eg var gutt
hadde eg heita Lucas. Namnet ligg på nr. 7 på topp
10-lista.

POSTKORT

Sommarferien min

Skriv eit postkort til læraren der du fortel kva du har gjort i sommarferien.

Lag ei passende teikning på baksida av postkortet.

<p>Kjære deg</p> <p>Som du veit har eg reist ein del denne sommaren.</p> <p>Eg har vore i Frankrike, Finland og i Hellas.</p> <p>Eg har ete mykje god mat, men no gler eg meg til å begynne på skolen igjen.</p> <p>Helsing meg</p>	 <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	--

Læringspartnaren les gjennom og rettar.

Om du vil, kan du lese kortet for klassen.

Kjære Ingvild. I Sommerferien
min har eg vore i Tsjetsjenia. Eg
har ete Mykje god mat og bada mykje.
Eg har leikt med fetterana mine. Det
var varmt der. Ho' Varmegrader.

HELsING Abdul-MALIK

Ingvild Bullestad

Finstad skole

Kjære Bestemor

Korleis går det med deg?

Eg har det fint.

Neste veke skal vi på tur med
klassen. Eg Gler meg til neste veke.
Vi skal til Fetsund Lensen.

Du lurar kanskje på kvifor eg
skriv på nynorsk? Eg lærar nynorsk i klassen
og eg har ein lærar som elsker
nynorsk. Håpar å høyre frå deg

Helsing Mansur

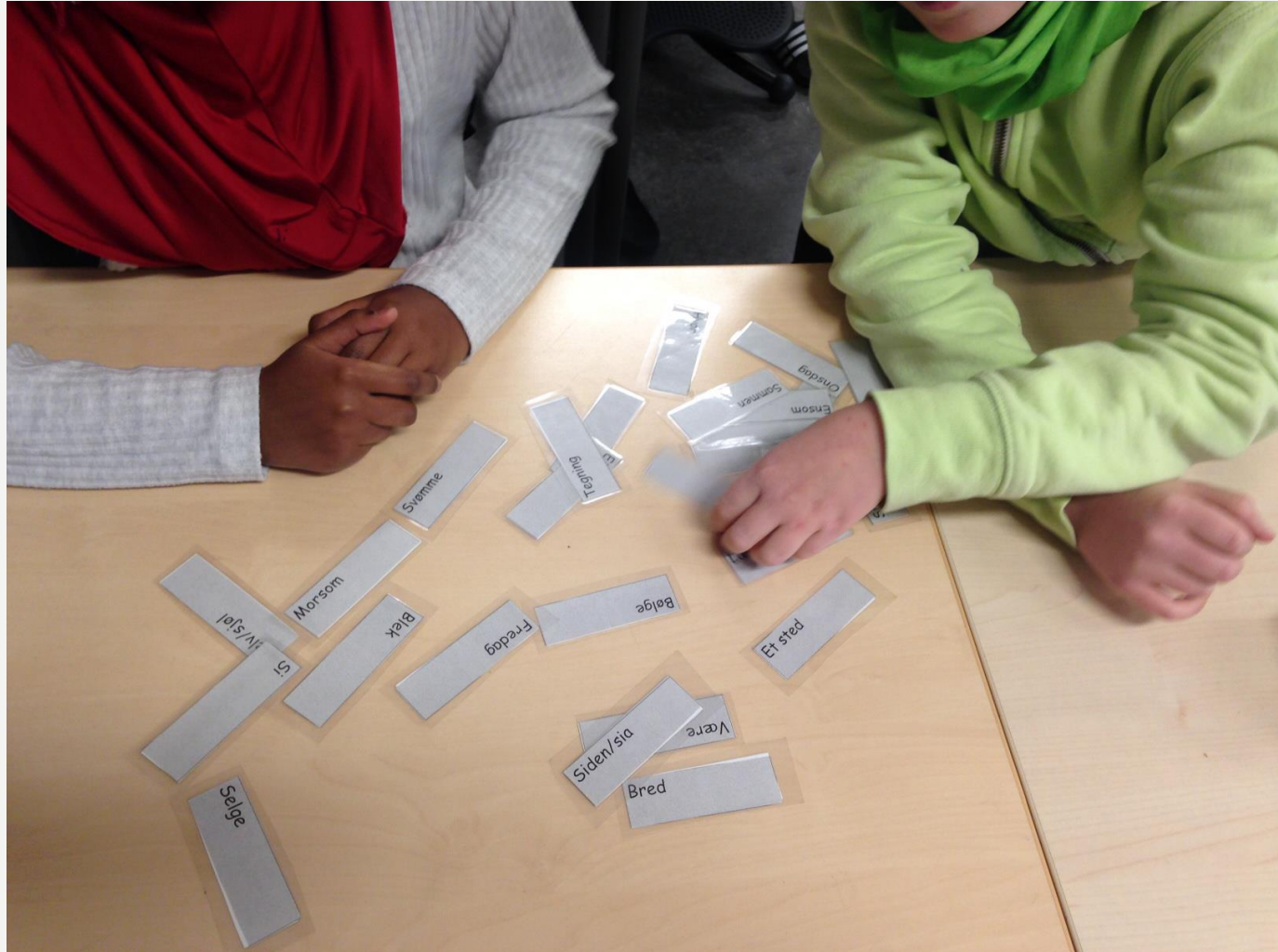

Smøkkeveien
23

~~Finstadlia 23~~

Finstadlia 1975

SNUSPILL

ståande	stående
gråtande	gråtende
bilen til læraren	lærerens bil
foreldra til eleven	elevens foreldre
ein gut	en gutt
eit glas	et glass
eit tal	et tall
føter	føtter
røter	røtter
søner	sønner
hjelpsam	hjelpsom
slitsam	slitsom
einsam	ensom
kvit	hvit

ORDSLYNGE

kva	nese (du begynner)
nase	hode
hovud	de
dei	hjem
heim	øye
auge	høst
haust	fra
frå	lørdag
laurdag	uke
veke	sted

stad	hvordan
korleis	sang
song	hvorfor
kvifor	tirsdag
tysdag	spise
ete	løpe
springe	kirke
kyrkje	datter
dotter	brødre
brør	hva

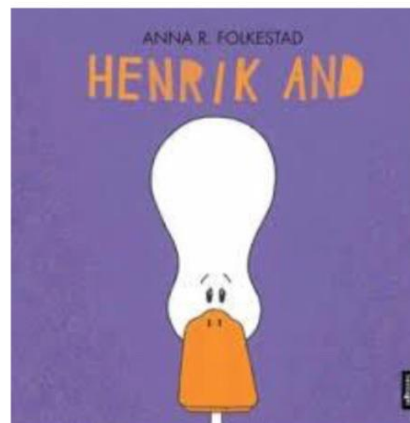
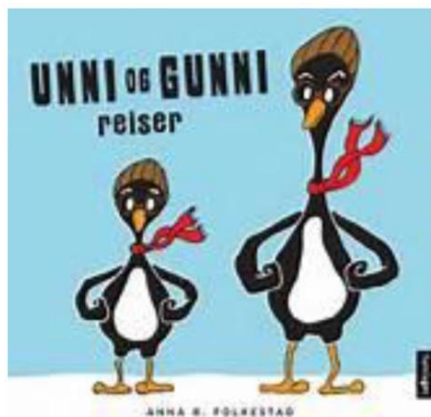
Ordslyngje

Klipp ut ordkorta. Kvart kort har to ord. Set elevane i ring, og del ut korta. Alle korta må delast ut! Ta tida med ei stoppeklokke og start. Den eleven som har fått «Du begynner»-kortet, les bokmålsordet høgt (her er det «nese»). Den eleven som har det nynorske ordet «nase» les opp sitt ord, og deretter bokmålsordet (her er det «hode»). Slik held leiken fram til slyngja er avslutta. Noter ned tida, slik at elevane kan konkurrere med seg sjølve eller ein annan klasse.

Klipp ut slik:

kva	nese
-----	------

Å LESE BILDEBØKER FOR 1.TRINN

MÅL: Lese ei biletbok på nynorsk for 1.trinn

- opptre i ulike roller gjennom drama-aktiviteter, opplesing og presentasjon
- lese et bredt utvalg norske og oversatte tekster i ulike sjangere på bokmål og nynorsk, og reflektere over innhold og form i teksten

Oppgåva:

- 1) To og to les for to og to i fyrste klasse.
- 2) Kvar gruppe får ei biletbok.
- 3) Skriv ein plan for korleis dykk vil presentere boka for fyrsteklasse.
 - a) Kven les kva?
 - b) Korleis skal dykk øve på å lese opp?
 - c) Kva er viktig å hugse når ein les opp for eit publikum som berre er 6 år?

BILDEBOKPROSJEKT

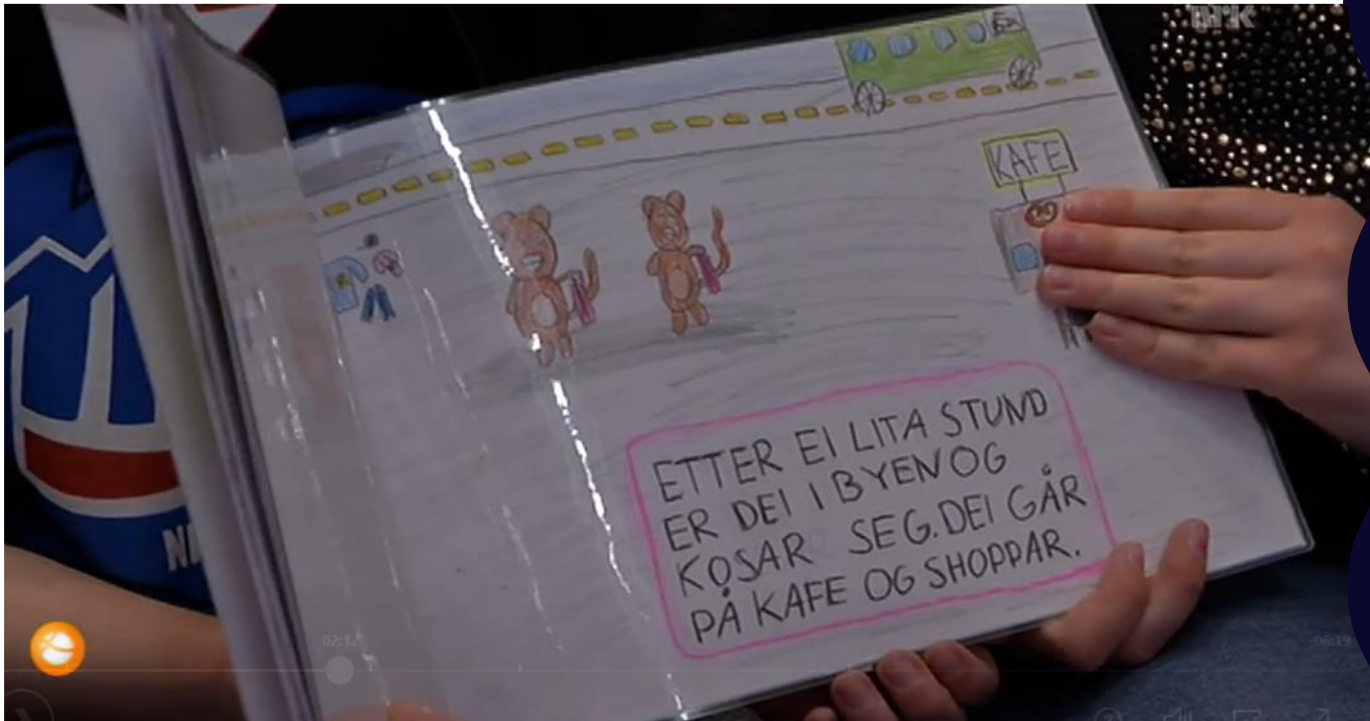

-Vi går til ein kaldare stad! sa Trille.

-I skogen er det kaldt, sa Tralle

Dei gjekk til skogen, Men der var det ein hjort som ville ete nasane deira.

-Vi går ein anna stad, sa Trille

- Mottakere var elevene på 2.trinn
- Elevene jobbet sammen to og to.
- Boka skulle være på seks sider, så klare forventninger til form.
- Jeg var «redaktør» og stod for språkvasken.

Kriterium for biletbok for elevar på 2. trinn

Namn:	
1) Eg har teke omsyn til at elevar på 2. trinn skal lese boka, og derfor er historia enkel å forstå.	
2) Eg har brukt noko av det læraren har lært oss, til dømes fargar, gjentaking og kontrastar. Det er seks oppslag: 1. presentasjon av hovudpersonane 2. presentasjon av kvar hovudpersonane skal 3. illustrasjon av konflikten 4. kva dei gjer mens dei ventar på at konflikten blir løyst 5. løysing på konflikten 6. avslutning av boka	
3) Eg har skrive boka på nynorsk, og redaktøren har lese gjennom det eg har skrive.	
4) Eg har laga ein plan for korleis boka skal sjå ut, og fått planane godkjende av læraren før eg begynte å teikne.	
5) Eg har gitt boka mi ein tittel og ei framside som viser kva boka handlar om.	

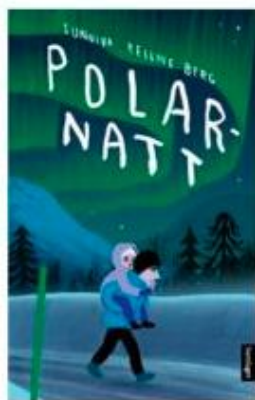
TID FOR TI

AKTIVITETAR

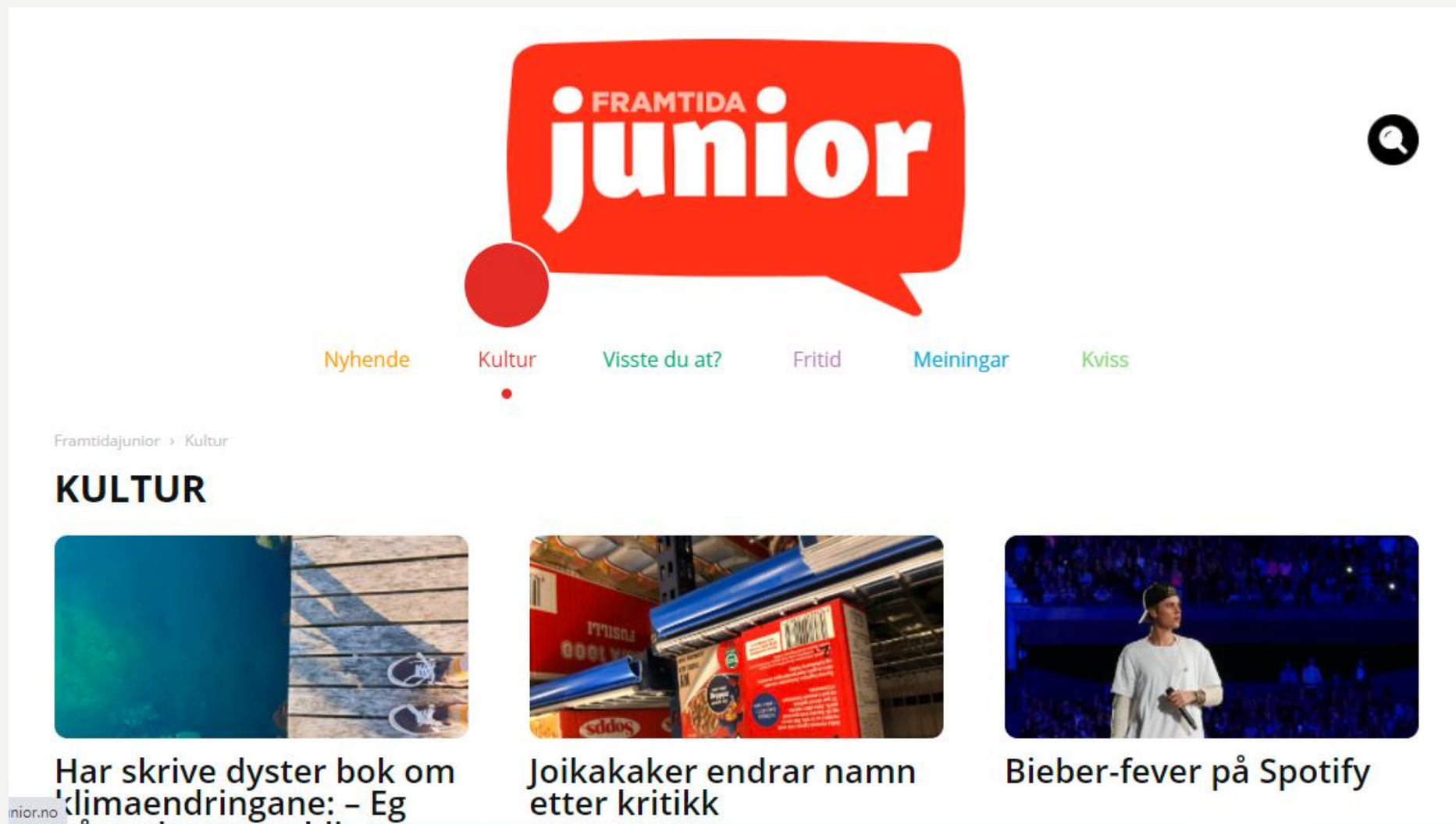
KONKURRANSE

LÆRARRETTEIING

Bøkene i Tid for ti 2021

FRAMTIDA JUNIOR

The screenshot shows the website interface for Framtida Junior. At the top center is a red speech bubble logo with the text 'FRAMTIDA junior'. To the right is a search icon. Below the logo is a navigation menu with the following items: 'Nyhende' (yellow), 'Kultur' (red, with a red dot below it), 'Visste du at?' (green), 'Fritid' (purple), 'Meiningar' (blue), and 'Kviss' (green). Below the navigation is a breadcrumb trail: 'Framtidajunior > Kultur'. The main heading is 'KULTUR'. There are three article thumbnails:

-

Har skrive dyster bok om klimaendringane: - Eg
-

Joikakaker endrar namn etter kritikk
-

Bieber-fever på Spotify

inior.no

HVA SKAL DERE TA MED TILBAKE TIL EGEN SKOLE?

- Start på 5.trinn
- Sett av nok tid og gjerne en fast tid pr uke
- Ha en tydelig mottaker
- Ikke snakk om grammatikk, det kan ungdomsskolen ta seg av
- Positiv tilbakemelding på forsøk, rød og raud,
- Gjør det som er morsomt i norskfaget, på nynorsk!

**«DET BLIR IKKJE BURTE
DET EIN GIV GRISEN SIN»**

IVAR AASEN

- <https://nynorsksenteret.no/teikneseriar/dikttilteikneserie.html>
- <https://skrivesenteret.no/ressurs/arbeid-med-biletbok-pa-nynorsk/>
- <https://tidforti.no/>
- <https://framtidajunior.no/>
- <https://tv.nrk.no/serie/nomino/2015/DVFJ6I00I2I3/avspiller>